KOMUNIKAT

Nr.96. 3.grudnia 1943. W.P. Rok V.
Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepodl.

I.SPRAWY POLSKIE.

Pełnomocnik na Kraj Rządu Rzeczpospolitej Polskiej wydał odezwę: "Do ludności ziem granicznych", z datą 15.XI.1943 r. wzywającą by "w tej nowej ciężkiej próbie, gdy wojna znów się zbliża do naszych granic, każdy do końca spełnił swój obowiązek wobec Ojczyzny." Odezwa przewiduje możliwość wkroczenia w nasze granice armii sow. i wzywa do zajęcia wobec niej godnego i poprawnego stanowiska, jako wobec sprzymierzeńców naszych wielkich Aliantów w walce z Niemcami. Cofająca się armia niem. niszczy w bezwzględny sposób opuszczane tereny. Zadaniem obywateli jest przeciwdziałać, chronić, otaczać opieką ludzi i mienie. "Niema takiej siły na świecie, któraby na trwałe mogła rozdzielić i rozkawałkować naród polski. Konieczność wojskowego pokonania Niemiec, do czego wszyscy wspólnie dążymy, może sprawić, iż na ziemiach naszych mogą się znaleźć armie sow. Pamiętajcie jednak, iż stale nad wami czuwać będą Władze Polskie, a za wami stoi cały naród polski. Koniec wojny jest bliski, i choć ostatnia jej faza może być dla narodu pol. b. ciężka - ostateczne zwycięstwo jest pewne."

Premier Mikołajczyk w wywiadzie dla "Daily Telegr." podkreślił, że w obliczu możliwości ogólnego powstania w Polsce, zagrażającego tyłom niem. na froncie wschodnim, armia niem. domagała się od gestapo zmiany metod, lecz zdołała jedynie wymóc usunięcia z Lublina okrutnego Globocnika. Po upływie 2 mies. metody Himmlera znów wzięły górę, a wyznaczenie gen. Koppe szefem policji w G.G. świadczy, że postanowiono zmóc terror. Opór polski jednak też wzrasta.

Z okazji 25-tej rocznicy powstania Rządu Lubelskiego przemawiał do Kraju min. Stańczyk na wspólnej akademii, urządzonej przez PPS i SL. Na akademii mówił też min. Dalton i przew. międzynarodówki socjal. Huysmans. Składali oni serdeczne życzenia Polsce. Dalton wyraził się: "Jestem przyjacielem Polski, podziwiam ją i przyszłość, którą zamie[illegible]cie wybudować. Zapewniam was o pełnym poparciu mego rządu i ang. partii socjalistycznej".

Przemawiali nadto Zaręba i Ciołkosz. Cała manifestacja była świadectwem, że sprawa Polski jest sprawą demokracji świata.

Wódz Naczelny gen. Sosnkowski przeprowadza w dalszym ciągu inspekcję oddziałów pol. na Bliskim Wschodzie. Ostatnio wizytował formacje artylerii i w przemówieniu wyraził się: "myślę, że jesteście gotowi do spełnienia tych zadań bojowych, które na was czekają. Przede wszystkim chcę jednak stwierdzić wobec całego świata, że szeregi polskie na Bliskim Wschodzie są przepojone duchem bojowym najwyższej próby, iż że żołnierz pol. niecierpliwie oczekuje nadejścia walki".

Komitet Wyzwolenia Francji obradował w Algierze. Przew. zgromadzenia doradczego Marcel Ricard stwierdził, iż rząd polski posiada podstawy konstytucyjne i ciągłość prawną. Francja powinna podtrzymać swą przyjaźń i przymierze z narodem pol. Komisarz spr. zagran. Massigli stwierdził, że Francja zamierza podtrzymać swe związki z państwami wschodniej Europy, a na pierwszym miejscu z Polską.

Międzynarodowy Komitet Aliancki opracował raport w sprawie prześladowań kobiet przez Niemców w krajach okupowanych. W Polsce np. stosowali Niemcy systematyczne gwałcenie młodych dziewcząt, które następnie odsyłano do domów publicz. Zrobiono dokładne listy inicjatorów i wykonawców tych gwałtów. Niemniej bolesne były przeżycia kobiet w Jugosławii, Grecji i Norwegii.

Prez. Rzeczypospolitej wysłał depeszę gratulacyjną do prem. Churchila z okazji 69 rocznicy urodzin premiera. Londyński "Dziennik Polski" złożył solinizantowi życzenia imieniem narodu.

Dnia 29.XI. w rocznicę zakończenia bitwy powietrznej o Londyn, prez. Rzeczypospolitej wizytował pozycje pol. ciężkiej artylerii przeciwlotniczej w tow. d-cy gen. Pay, wyrażając swe zadowolenie, że pol. lotnictwo i artyleria wzięły udział w tej bitwie, stanowiącej punkt zwrotny w obecnej wojnie. D-ca obrony Londynu wyraził najwyższe uznanie dla pol. żołnierza zostającego pod jego rozkazami.

28.XI. odbył się w Londynie zjazd pol. techników. Prem. Mikołajczyk wzywał techników, aby byli gotowi do wielkich

zadań, które w Polsce na nich czekają.

Chińsko-pol. Stowarzyszenie w Czung-Kingu wydało przyjęcie z okazji 25-lecia działalności amb. Ponińskiego w Chinach.

W Teheranie pracują Polki dla armii St. Zjednoczonych. 19.XI. otwarta została świetlica.

II. SPRAWY NAJWAŻNIEJSZE.

30.XI. rozgłośnia nowojorska doniosła, iż w Kairze przebywał prez. Roosevelt, prem. Churchill i marsz. Czang-Kai-szek. 1.XII. Nowy Jork powiadomił o zakończeniu konferencji. Po 5-dniowych obradach członkowie zjazdu opuścili Kair udając się do Teheranu. Pierwszy do Kairu przybył Czang-Kai-Szek po 4-dniowej podróży. Następnie przylecieli prez. Roosevelt i prem. Churchill, którzy po drodze odwiedzili Gibraltar, Algier i Maltę. W konferencji wzięła udział największa ilość ekspertów militarnych, obecni byli szefowie lotnictwa, marynarki i armii lądowych 3 mocarstw, w obradach brało udział gen. Montbalton d-ca wojsk alianc. na płd Pacyfiku, d-ca wojsk amer. na Dalekim Wschodzie, oraz min. Eden. Ogółem delegacja ang. liczyła dwieście kilkadziesiąt osób, amer. 89, chińska 20. Oficjalny komunikat wydany 2.XII. w Kairze mówi, iż Alianci zdecydowani są prowadzić przeciwko Japonii nieubłaganą walkę, aż do jej zupełnej kapitulacji. Sprzymierzeni nie mają żadnych celów terytorialnych, pragną jedynie zahamować pochód imperializmu japoń. i oswobodzić ziemie, ujarzmione przez Japończyków, a więc okupowane Chiny, do których powinny powrócić Mandżuria, Formoza i wyspy Pessador. Japonia ujarzmiła też Koreę, której musi być zwrócona niepodległość. Wszystkie terytoria zagarnięte przez Japończyków, od 1914 r. mają być zwrócone. W konferencji wzięli udział ambasadorowie St. Zjednoczonych, w Moskwie i Ankarze. Marszałek Czang-Kai-Szek brał udział w obradach wraz z małżonką. Zdaniem ang. Reutera nast. punkty były tematem konferencji: 1/doprowadzenia ofenzywy morskiej i lotniczej do wrót Japonii. Świadczy o tym udział 58 delegatów admiralicji bryt. w konferencji, 2/unikanie operacji o charakterze lokalnym, jako powodujące straty bez osiągnięcia właściwego celu, 3/zwiększenie działalności lotnictwa. Po zakończeniu właściwej konferencji odbyła się narada d-ców wojskowych pod przew. gen. Eisenhowera. Omówiono wojenne działanie w rej. Morza Śródziemnego i Italii. W naradach wzięli udział m. i. marsz. Tedder, gen. Douglas i gen. Wilson.

W Teheranie, ze współudziałem Stalina toczą się nadal obrady konferencji.

1.XII. poseł Shinwell z Labour Party złożył w Izbie Gmin oświadczenie, uważane w Londynie za jedno z najdonioślejszych jakie kiedykolwiek wypowiedziano w parlamencie ang., że W. Brytania i dominia bryt. winny współpracować z państwami Europy i utworzyć blok, który podjąłby współpracę ze St. Zjednoczonymi i Zw. Sow. W Komentarzu franc. mówi się o bloku "zach. Europy".

W Oslo aresztowali Niemcy z 1500 studentów 1200 i wywieźli ich do obozów koncentracyjnych w Niemczech. Aresztowani zostali również wszyscy prof. uniwersytetu. Z tego powodu odbyły się w Szwecji wielkie demonstracje przeciw Niemcom. Na budynku uniwersyteckim w mieście Lund opuszczono flagi do połowy masztu na znak protestu. Wiec studentów w Sztokholmie zażądał interwencji rządu szwedzkiego. Rząd szwedzki złożył protest u rządu niem. oświadczając, że jeśli Niemcy nie zwolnią natychmiast studentów norweskich będzie to oznaczać poważne obciążenie stosunków szwedzko-niem. Nowy cios wymierzony w studentów norwes. uważany jest w Londynie za dalszy akt polityki niem. do tępienia inteligencji europ. i przygotowania w ten sposób trzeciej wojny światowej.

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

ZACHÓD: 28.XI. Moskity bombardowały Niemcy zach. 29.XI. bombardowano płc. zach. Niemcy i północną Francję. W listopadzie zrzucono 14 tys. ton bomb na Niemcy, z tego na sam Berlin 7 tys. Na ulicach Berlina kolportowane są ulotki: "najlepszą obroną jest zawarcie pokoju!" W czasie nalotu na Berlin zostały rozbite bramy Zoo i zwierzęta rozbiegły się po mieście, gdzie były zabijane ogniem karabinów maszynowych. Hitler w cie pierwszego nalotu spędził noc w schronie, o świcie opuścił pospiesznie stolicę. Min. Sinclair zapytany w Izbie Gmin dlaczego RAF atakuje wciąż Berlin odpowiedział, że w Berlinie krzyżują się linie kol., jest on drugim portem rzecznym Rzeszy i znajduje się tam szereg

ważnych fabryk, jak A E G, Siemens, Borsig, Foke Wulff, Dormier, Askanie. "Gdybym miał do wyboru tylko jeden objekt w Rzeszy do bombardowania, wybrałbym właśnie Berlin" 30.XI. bombardowano również zach. Niemcy, głównie Solingen. 1.XII. powtórzono atak na Solingen.

POŁUDNIE: VIII-ma armia osiągnęła znaczne sukcesy nad rzeką Sangro. Wzięto znaczną ilość jeńców, wśród których wielu Polaków i Litwinów, zmuszonych do służby w armii. Atak poprzedzono straszliwym ogniem artylerii. Przyczółek ma szerokość 20 klm., a głębokość 8 klm. Zajęto wsie Montagranis, Santa Maria, Romaniole. Ogień artylerii przewyższał swą intensywnością atak pod El Alamein. Na odcinku 8 klm. skoncentrowano 300 dział, które przez 9 godzin bombardowały bez przestanku pozycje niem. zasypując je deszczem ognia i żelaza. Równocześnie bomby zrzucano z samolotów. Gen. Montgomery oświadczył 1.XII. "wbiliśmy się w pozycje niem., a następnie przełamaliśmy je. VIII-ma armia posuwa się frontem 40 klm. mimo zaciekłego oporu Niemców. 1.XII. zdobyła wzgórza panujące nad doliną rzeki Sangro. Zajęto M. Lanciano, Castel di Frontano i Casoli. Bombardowano Ciampino, na płd. od Rzymu, Grossato na płc. od Rzymu. V-ta armia posunęła się w głąb gór i zajęła Castel Nuovo. Całe północne Włochy są w stanie wrzenia. We Florencji przebywa sztab powstańczy. Bombardowano Fiume. Na Bałkanach bombardowano 29.XI. Dubrownik, Zara i Szybenik. 30.XI. jeden pułk bułgarski przeszedł na stronę powstańców serbskich i walczy wspólnie z nimi. Jugosławiańska armia wyzwolenia wzmocniła się też partyzantami rumuńskimi. W Bośni Niemcy wyparci zostali z Vares. Ciężkie walki toczą się w Chorwacji, Słowenii i Kroacji.

WSCHÓD: Na Białorusi wojska sow. prą ku granicy polskiej. Do Żłobina zbliżają się 3 kolumny. Zajęto Czemin. Inne oddziały posuwające się wzdłuż prawego brzegu Berezyny zbliżają się do Bobrujska. Ros. oddziały narciarskie przystąpiły już do akcji. Sow. zbliżają się do Mozyrza. Zajęto Jurewicze 20 klm. od Mozyrza, Stresznin 20 klm. od Żłobina. Na froncie kijowskim zajęli 30.XI. Niemcy Korostyń. 8 dywizji pancernych na tym odcinku stanowi wogóle 1/3 niem. sił pancernych na froncie wschodnim. Cała linia Korystyń-Żytomierz jest znów w rękach niem. Pod Leningradem Niemcy rozpoczęli masowe palenie wsi i miast oraz deportacje ludności. W łuku Dniepru zajęta została Mirónówka, 30 klm. od Kremieńczuka. Ubiegły tydzień zapoczątkował zimową ofenzywę Aliantów, zarówno na wschodzie jak na południu, która jest wstępem do wielkich uderzeń w 1944r. Armia gen. Rokosowskiego przełamała pozycje 9-tej niem. armii, jak to uczyniły oddziały gen. Watunina z 2-gą armią niem. na Ukrainie. Po upadku Homla front przesunął się na szer. 100 klm. o 40-60 klm. Łączność między 9-tą armią na Białorusi, a 2-gą na Ukrainie przerwano. Gen. Żukow dowodzący całym frontem od Białorusi do Krymu, dobrze wywiązał się z zadań.

DALEKI WSCHÓD: W Chinach toczy się wielka bitwa k. miasta Czng-cze, w prowincji Hunan. Padło tam 10 tys. Japończyków. Na N. Gwinei Australijczycy po zajęciu Satelberg, zdobyli Bonga i posuwają się w rej. Zatoki Huan. Bombardowano Madonga. Straty am. w czasie lądowania na wyspach Gilberta wynoszą 3700 zabitych i rannych.

III. RÓŻNE.

Przemówienie Hitlera do młodych oficerów wygłoszone 21.XI. zostało ogłoszone dopiero 29.XI. Pierwszy to wypadek przemilczania tak długiego mowy wodza. Zachodzi tu podobieństwo z przetrzymaniem ostatniej mowy Mussoliniego, wygłoszonej 24.VI., a publikowanej dopiero 5.VII.

W listopadzie mieli Alianci, według komunikatu niem. stracić na morzu 113 tys. ton. Jest to najniższa cyfra strat w czasie całej wojny.

Am. min. marynarki Nox powiadomił, iż narody sojusznicze wyrównały już wszystkie straty, poniesione na morzu.

Prem. Churchill otrzymał z okazji urodzin gratulacje z całego świata. W 40-tym roku był Churchill natchnieniem W. Brytanii, a teraz prowadzi sojuszników do zwycięstwa.

W komentarzu oficjalnym do ostatnich wypadków przypomniano, że w 1940 i 1941 r. "Luftwaffe" miała przewagę. W 1940 r. miała przygotować Luft-

waffe inwazję do Anglii. Zorganizowano naloty terrorystyczne. Po 3 mies. prób zrezygnowano jednak z nalotów na Anglię. Skolei RAF zaczął działać. Celem RAF było zniesienie centrów przemysłowych i komunikacyjnych Niemiec, przygotowanie przyszłych działań lądowych, zniszczenie Berlina. Anglia nie zamierza wojny prowadzić tylko lotniczej, ale naloty muszą przygotować teren. Zdaniem "Timesa" Berlin jest obecnie najbardziej bombardowanym miastem świata. Naloty te wymagają organizacji bez zarzutu. "Daily Telegr." donosi, że niewiele już trzeba dodać, aby Berlin unieruchomić całkowicie. Panuje tam zupełny chaos. Naprawienie szkód wymagać będzie b. długiego czasu. Ostatnie wypadki w Berlinie przyczyniły się do wzmożenia niem. akcji dyplomatycznej. Krążą pogłoski, że min. Ribbentrop ma być wkrótce zastąpiony przez dr. Weissäkera, a marsz. Rundstaedt ma odegrać rolę niem. Badoglia. Na tego rodzaju kawały nie dadzą się jednak nabrać Alianci. Wojna musi się skończyć zupełną kapitulacją Niemiec i Japonii.

W akcji są obecnie Moskity nowego typu. Są to myśliwce bombardujące. Uzbrojone w 4 działka, w 4 karabiny maszynowe i rozwijające szybkość 700 klm. na godzinę.

Pułk. Knox oświadczył, iż flota am. liczy obecnie 817 okrętów wojennych i podwoiła swe efektywy w ciągu 11 mies.

Min. wojny Węgier odwołał wojska węg. z frontu wschodniego dla obrony własnego kraju. Na Węgrzech odbyło się b. burzliwe posiedzenie parlamentu, na którym atakowano rząd za politykę zagraniczą i udział Węgier po stronie Niemiec. Poseł Zielińsky zażądał odwołania wojsk z frontu. Poseł Soltamereu wyraził się, że polityka ustępstw wobec Niemców musi mieć swoje granice. Radio tureckie dodaje, że jedyną drogą ratunku dla Węgier jest natychmiastowe wycofanie 7 dywizji z frontu wschodniego. Ostro występowali również b. premier Imredy, domagający się niezależności Węgier i hr. Aponyi. Ponieważ Hitler odmówił żądanie wycofania dywizji, rząd zwrócił się z tym żądaniem na drodze dyplomatycznej.

==00==

W północnych Włoszech doszło do demonstracji antyniem. We Florencji znów stan wyjątkowy. Koło Lago Maggiore doszło do regularnej bitwy włosko-niem., w której poległo 200 Niemców. W Ferraro stracono 12 zakładników.

27.XI. przemawiał z Berlina płonącego Goebbels do młodzieży hitlerowskiej. Wołał on, że Niemcy nie skapitulują. Groził represjami pod adresem W. Brytanii. Mowa jego żywo przypominała przemówienie przywódców niem. z 1918 r. i przebijała z niej rozpacz człowieka, który wie, że gra jest przegrana, a któremu chodzi tylko o przedłużenie choćby na krótki czas władzy hitlerowskiej.

Goering wzywał przed tygodniem niem. górników w Essen do cierpliwości. Hitler przy objęciu władzy zażądał 4 lat. Dziś chodzi tylko o kilka dni. Nie wierzcie wołał, że wojna jest przegrana. Dajcie nam kilka dni czasu, a sytuacja gruntownie się poprawi. Znacznie łatwiej będzie można uzyskać powodzenie, jeśli Niemcy zdecydują się na stosowanie tych samych metod, których używa Anglia.

Borman, szef kancelarii Hitlera, zawiadomił gauleiterów, że mają w swoich okręgach przygotować miejsce dla 4 milionów uchodźców z terenów bombardowanych.

---000---

Na fundusz prasowy złożono w zł.: Migdał 30, Tadzio I 10, Żyrafa 18, Zawidza 30, XY 21.
Tur 1000 ark. p. Rak 300 ark. kalki.
Fundusz specjalny: ABC 10, FD. 10, Klin 25, Rosomak 30, RWD 25, Piątka 20, Stan 200, Sikorki 25, Migdał 50, Stan 30, Zazula 75, Szerszeń 15.
Piątka: wełniane skarpetki, pół litry spirytusu, Dr. Eski wełniane poń.

Z Ostatniej chwili: 2.XII. w nocy RAF dokonał ciężkiego nalotu na Berlin. Połączenia telefon. Berlin-Sztokholm-Berlin Budapeszt ponownie przerwano. VIII-ma armia zajęła miasto Rocca San Giovanni oraz ważny szczyt Fosso Cesia Romaggnoli posuwając się o 5 klm. Na Białorusi zajęto 80 miejscowości między Soż a Dnieprem.